

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato „Bendrijos Lisabonos programos įgyvendinimas. Politikos nuostatos ES gamybai stiprinti siekiant labiau integruoto požiūrio į pramonės politiką“

(2006/C 229/04)

REGIONŲ KOMITETAS,

ATSIŽVELGDAMAS į Komisijos komunikatą *Bendrijos Lisabonos programos įgyvendinimas. Politikos nuostatos ES gamybai stiprinti siekiant labiau integruoto požiūrio į pramonės politiką* (COM(2005) 474 final);

ATSIŽVELGDAMAS į 2005 m. spalio 12 d. Europos Komisijos sprendimą, vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio 1 dalimi, pasikonsultuoti su juo;

ATSIŽVELGDAMAS į Komiteto pirmininko 2005 m. lapkričio 10 d. sprendimą pavesti Ekonominės ir socialinės politikos komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

ATSIŽVELGDAMAS į 2006 m. balandžio 6 d. Ekonominės ir socialinės politikos komiteto priimtą nuomonės projektą CdR 39/2006 rev. 2 (pranešėjas **Onno Hoes**, Šiaurės Brabanto provincijos tarybos narys) (**NL/LDAE**);

KADANGI:

- 1) Atnaujinta, šiuolaikiška, į ES pramonės konkurencingumo skatinimą orientuota Europos pramonės politika yra didžiausias ekonomikos augimo bei užimtumo strategijos prioritetas. Problemos, dėl kurių ji reikalinga, iš tikrųjų daro poveikį visiems ES regionams, o jas lemiantys procesai yra labai dinamiški ir reikalauja ypatingo dėmesio. Todėl RK pritaria Komisijos siekiams ir ketinimui iš esmės palengvinti būtinų reformų vykdymą.
- 2) Pasaulio ekonomikoje greitai vykstantys pokyčiai verčia imtis skubių veiksmų. Europos pramonei nuolat tenka konkuruoti su kitų šalių gamintojais, todėl būtina intensyviau ir ryžtingiau atnaujinti Europos pramonės politiką. RK palankiai vertina Komisijai paprašius gautą daugelio pramonės sektorių organizacijų išipareigojamą dalyvauti šiame procese, tačiau jis nėra tikras, ar to pakaks imtis veiksmų. Atsižvelgiant į ekonominę konkurenciją pasaulyje, Europa savo pranašumą ateityje kurs kelete konkurencingų regionų, nuomonėje vadinamų „slėniais“. Vartoti šią sąvoką paskatino „Silicio slėnio“ koncepcija ir Pasaulinio ekonomikos forumo filosofija. Šie Europos „slėniai“, kuriami senųjų gamybos ir pramonės sektorių pagrindu, ir yra ekonominio ir socialinio atnaujinimo varomoji jėga.
- 3) Tokių *slėnių* pavyzdžiai yra Stokholmas, Kembridžas, Bavarija, Rona-Alpės ir pietryčių Nyderlandai bei sparčiai besivystantys Varmlando, Rygos ir Saksonijos-Anhalto žemės regionai. RK ragina Komisiją taikyti „slėnių“ koncepciją visoje naujoje darbotvarkėje dėl Europos pramonės politikos ir taip skatinti aktyvesnį ekonominių regioninių kompleksų kūrimą visoje Europoje. Šiuo tikslu reikia iš esmės pakoreguoti visus iki šiol priimtus pasiūlymus, kuriuose siūloma tik parengti „pamatines sąlygas“ ir kurie šiuo požiūriu nepakankamai skatina naujoves. Svarbiausia, kad naujosios Europos pramonės politikos branduolį sudarytų priemonės, skatinančios pramonės tarpsektorinę sąveiką, orientuotą į naujų „technologija–gaminys–rinka“ derinių kūrimą.
- 4) Šioje nuomonėje RK pateikia keletą konkrečių pasiūlymų, kuriais siekiama iš esmės pertvarkyti ir labiau integruoti ES priemones. Būsimajai ES pirmininkaujanti valstybė Vokietijai teks užduotis parengti tvirtą pagrindą šiam procesui vystyti, todėl RK ragina Komisiją ir Parlamentą siūlyti naujovišką ir puolamąją politiką;

65-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2006 m. birželio 14–15 d. (birželio 14 d. posėdis), priėmė šią nuomonę.

1. Regionų komiteto požiūris

Pasiūlymai dėl tarpsektorinės politikos

1.1 Komisija savo darbo plane pateikia septynias tarpsektorinės politikos iniciatyvas, kurių tikslas — atremti bendrus iššūkius, su kuriais susiduria skirtingos pramonės sektorių grupės, ir sustiprinti skirtingų politikos krypčių sinergiją:

- iniciatyva, kuria siekiama užtikrinti intelektualinės nuosavybės teisių apsaugą;
- konkurencingumo, energetikos ir aplinkos aukšto lygio grupė;
- patekimo į rinką priemonės (patekimas į tarptautines rinkas);
- naujoji teisės aktų supaprastinimo programa;
- sektorių darbuotojų kvalifikacijos kėlimo priemonės (aukštesnės kvalifikacijos darbo jėga);
- apdirbamosios pramonės struktūrinių pokyčių valdymas;
- integruotas požiūris į mokslinius tyrimus ir naujoves.

1.2 Visos šios priemonės, be išimties, yra labai svarbios siekiant padidinti Europos pramonės sektorių konkurencingumą. Todėl RK iš esmės pritaria šiems pasiūlymams. Ypatingą dėmesį RK ragina skirti pramonės struktūrinių pokyčių valdymui, tačiau lygiagrečiai ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas ir naujai teisės aktų supaprastinimo programai. Šie aspektai yra svarbiausi siekiant remti ir skatinti regionuose kuriamą naują pramonės politiką. Diskusijose apie tai, kaip tinkamai priimti globalizacijos iššūkius ir pasinaudoti jos teikiama privalumais, pagrindinė tema turi būti Europos Sąjungos konkurencingumas, jei norime užtikrinti mūsų vaikų gerovę. Atsisakome praeities patirtimi pagrįsto protekcionistinio požiūrio, kuriuo siekiama tik išsaugoti tai, kas jau pasiekta. Tokios iniciatyvos, kaip Komisijos pasiūlytas prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas, turi būti įgyvendinamos ne apsaugos, bet vystymo tikslais, pavyzdžiui, naujų sektorių, kurie suteikia labai daug galimybių, darbuotojų mokymui.

1.3 RK ragina aktyviau susieti veiklą su Europos Komisijos regionine naujovių politika, kuri taip pat orientuota į grupių ir naujų bendradarbiavimo formų kūrimą. Europoje galima rasti daug gerų Komisijos ir regionų bendradarbiavimo pavyzdžių, tokių kaip Šiaurės Brabanto provincijos naujovių diegimo veiklos programa 2005–2010 m., pavadinta „Connecting, creating and enabling winners“.

1.4 Tarpsektorinės politikos iniciatyvų vystymas leis sukurti modernią, labiau integruotą Europos pramonės politiką. Todėl RK norėtų glaustai aptarti keletą Europos Komisijos siūlomų priemonių, ypatingą dėmesį atkreipdamas į labiau integruoto požiūrio teikiamų pranašumų išnaudojimo galimybes.

Konkurencingumo, energetikos ir aplinkos aukšto lygio grupė

1.5 Artimiausiais metais visam pasauliui labiausiai rūpės energijos ir aplinkos klausimai.

Komisija savo veiksmais turi sukurti sąlygas, kuriomis gresiančius pavojus būtų įmanoma paversti potencialiomis galimybėmis. Energijos ir aplinkos sektoriuose galima rasti naujų perspektyvių rinkų ir įdomių krypčių ES pramonės politikai ir mokslinių tyrimų politikai vystyti.

Ši veikla leis pasiekti, kad energijos ir tvarios plėtros klausimai (ekologiškesni gaminiai ir gamybos metodai) nebus sprendžiami atskirai, o taps neatskiriama pramonės ir naujovių politikos dalimi. Tikslinga skirti daugiau dėmesio alternatyvių energijos šaltinių plėtojimui. Energijos kaina sudaro didelę ES pramonės sąnaudų dalį. RK ragina valstybes nares didinti tarpusavio sujungimo pajėgumus, kad liberalizuotos energijos rinkos sąlygomis ES pramonė galėtų pirkti dujas ir elektrą visose Europos šalyse. Vietos ir regionų valdžios institucijos, tapdamos aktyviomis energijos tiekimo bendrovių akcininkėmis, veiksmingai prisidėtų sudarant visiems vienodas sąlygas Europos lygiu.

Sektorių darbuotojų kvalifikacijos kėlimas

1.6 RK pabrėžia, kad naująją pramonės politiką reikia vertinti atsižvelgiant į Lisabonos strategiją ir į globalizaciją. Būtent šie reiškiniai lemia regionuose ir šalyse vykstančius restruktūrizavimo procesus. RK savo nuomonėje dėl restruktūrizavimo ir įmonių perkėlimo (CdR 148/2005 fin) jau yra pabrėžęs, kad būtina užtikrinti gerą restruktūrizavimo valdymą (žr. pirmiau pateiktą mūsų pastabą, kad prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas turi būti sukurtas vystymo, o ne vien apsaugos tikslais). Būtina, kad Briuselio nurodymu vykdoma veikla skatintų ekonominę ir socialinę sanglaudą: ji turi būti vienu pagrindinių veiksmingesnės ir lankstesnės Europos darbo rinkos elementų. Tikslinga daugiau dėmesio skirti čia nagrinėjamai prioritetinei „socialinių naujovių“ temai. Esminis klausimas — kaip pasiekti, kad visi Europos dirbantieji, kokios jie bebūtų kvalifikacijos, galėtų geriau prisitaikyti prie kartais labai radikalių restruktūrizacijos priemonių, netapdami struktūrinio nedarbo aukomis.

1.7 Siekiant užtikrinti Europos Sąjungos konkurencingumą, svarbiausia yra kelti darbo našumą, didinti užimtumo lygį ir skatinti darbo rinkos dalyvių judumą. Tiek valstybės narės savo politikoje, tiek ES, įgyvendindama savo programas ir naudodama struktūrinius fondus, turi kreipti į tai daugiau dėmesio. Be to, reikėtų (laikinais) palengvinti patekimo į Europos darbo rinką sąlygas aukštą kvalifikaciją turintiems darbuotojams iš ne ES šalių, nes toks liberalizavimas taip pat padėtų didinti Europos konkurencingumą.

Intelektinės nuosavybės teisės

1.8 RK atkreipia dėmesį į tai, kad kai kurie svarbūs Europos gamybos pramonės sektoriai vis dar daug pranašesni už savo konkurentus, tačiau ir juos gali paliesti neigiamas globalizacijos poveikis. Siekiant išlaikyti ES konkurencingumą, gyvybiškai svarbu tinkamai apsaugoti intelektinę ir pramonės nuosavybę. Intelektinės nuosavybės apsauga skatina naujovių diegimą ir naujų verslo modelių vystymą. Ją reglamentuojančius teisės aktus reikia pritaikyti prie sparčiai vykstančių technologinių ir socialinių pokyčių. Šios srities teisės aktai turi būti skaidresni ir privalo užtikrinti teisinę apsaugą. Taisyklės turi būti priimtos ir vykdomos tiek Europos (Bendrijos teisės aktai), tiek pasaulio lygiu (PPO, TRIPS). Daugelis verslininkų, dirbančių MVĮ, kurios yra naujovių diegimo varomoji jėga, gerai nežino, ką daryti, kai pažeidžiamos jų intelektinės nuosavybės teisės. Didelė problema, su kuria susiduria daugelis MVĮ, yra patentinės paraiškos pateikimo mokesčiai, kurie Europoje daug aukštesni nei, pavyzdžiui, JAV. Be to, kalbant apie patentinės paraiškos pateikimo sąnaudas, nepaprastai svarbu, kad po 30 metų trukusių diskusijų pagaliau būtų įvestas Bendrijos patentas. Konkretus jo projektas, kurį prieš penkerius metus pateikė Europos Komisija, vis dar įstrigęs Taryboje, nesutariant dėl kalbų sistemos. RK ragina Europos Komisiją pateikti derinimo direktyvą, parengtą vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsniu. Ji leistų išsaugoti nacionalines patentų sistemas ir nustatytų jų tarpusavio pripažinimo principą. Apribojus kalbų skaičių iki atitinkamos valstybės narės kalbos ir anglų kalbos — labai sumažėtų Bendrijos patento įvedimo sąnaudos, o tai būtų labiausiai naudinga MVĮ. Taip būtų sukurtas tarptautiniu mastu konkurencingas patentas. Be to, būtina iki minimumo sumažinti daugelyje ES šalių renkamą patento išlaikymo mokesčių, kadangi toks mokeskis neskatina naujovių diegimo.

Integruotas požiūris į mokslinius tyrimus ir naujoves.

1.9 ES septintoji bendroji programa ir konkurencingumo ir naujovių pagrindų programa (KNPP), kartu su struktūriniais fondais atlieka labai svarbų skatinimo ir orientavimo požiūriu. Septintojoje bendrojoje programoje numatytos lėšos yra būtinos ES konkurencingumui užtikrinti ir remti technologiškai labiausiai išsivysčiusius regionus. Priimant Finansines perspektyvas, šis biudžetas neturi būti sumažintas.

1.10 Šioje nuomonėje RK primygtinai ragina atkreipti dėmesį į Europos regioninių ekonominių kompleksų (Europos „slėnių“) kūrimo skatinimą. Šiuo tikslu būtina padidinti struktūrinių fondų ir bendrųjų programų, KP7 ir KNPP santalką regionuose. RK ragina Komisiją pateikti konkrečius pasiūlymus šiuo klausimu.

Vienas svarbiausių aspektų yra išteklių sutelkimas pažangiausiems moksliniams tyrimams vykdyti; tai daroma skatinant „atvirų naujovių“ kultūrą ir kuriant regionuose grupes.

1.11 Siekiant sukurti tvarų ekonominį pažangią technologiją taikančio regiono modelį, nepakanka vien didelių investicijų į

mokslinius tyrimus. Tokia išvada padaryta remiantis Brainport Eindhoven regiono patirtimi. Skatinant daugelyje naujovių diegimo grandinių taikyti įvairias konkrečias žinias, užtikrinamas naujų darbo vietų visais lygiais sukūrimas ir tvarus žinių įsitvirtinimas regione. Tokiomis sąlygomis mažosios ir vidutinės įmonės įgyja teisę būti skatinamos tomis pačiomis priemonėmis, kaip ir mokslinių tyrimų centrai. RK ragina Komisiją labiau orientuoti Europos programas ir struktūrinius fondus į keleto naujovių diegimo grandinių viename regione kūrimą. Taip būtų galima sukurti labai daug naujų darbo vietų asmenims su viduriniu profesiniu, aukštesniu profesiniu ar universitetiniu išsilavinimu.

1.12 Kalbant apie pastarąjį punktą RK ragina skirti daugiau dėmesio klausimui, kaip suteikti mažosioms ir vidutinėms įmonėms galimybę pasinaudoti Europos pagrindų programų ir fondų lėšomis. RK nuomone, tai svarbi problema; jei nebūs atliktas supaprastinimas, siekiai teikti paramą, ypač MVĮ vystymui, gali likti neįgyvendinti. Svarbu sukurti aukštesnio lygio „atvirų naujovių kultūrą“, kurioje MVĮ turės palankesnes galimybes naudotis labiau sutelktomis lėšomis ir labiau integruotais projektais.

1.13 Regioninės naujovių politikos patirtis rodo, kad daugiausia naudos MVĮ teikia sąveika su didelėmis bendrovėmis. Todėl RK ragina, kad Europos pramonės politikoje būtų kreipiama daugiau dėmesio į didžiąsias bendroves (!) bei jų ir MVĮ sąveikos skatinimą. Ne mažiau svarbi ir MVĮ bei mokslinių tyrimų centrų sąveika.

1.14 Baigdamas RK nori pateikti dar vieną pastabą dėl labiau integruoto požiūrio į Europos pramonės politiką galimybes. Reikėtų apsvarstyti galimybę integruoti pramonės politiką su darnaus vystymosi ir socialinės sanglaudos politika; tai didelis iššūkis Europai. Vykdydama šią programą, Komisija prisidės, kad tvarios žinių visuomenės kūrimo Europoje procese daugiau dėmesio būtų skiriama naujoms bendradarbiavimo formoms ir gaminių pritaikymo rinkai tokiose srityse kaip sveikatos pramonė (medicininių–techninių naujovių diegimas), aplinkosauga ir energija. Europos pramonei atsivertų naujos pelningos rinkos.

1.15 Be to, kaip jau buvo minėta pagrindiniuose Europos pramonės sektoriuose pastebima tendencija jungtis į grupes ir specializuotis. Šią tendenciją būtų galima stiprinti ir kitose politikos srityse, pavyzdžiui, teritorijų planavime ir infrastruktūrų modernizavime. Europos politika turėtų kryptingai kurti geras sąlygas vystytis tarptautiniams (tarpalstybiniais) aukšto technologinio lygio centrams, lengvai pasiekiamiems per juos siejantį modernų Europos infrastruktūros tinklą. Be to, derėtų pritarti Komisijos pirmininko Jose Manuel Barroso pasiūlymui įkurti Europos universitetą (IET). Aukšto meistriškumo technologijos instituto įsteigimas Europos Sąjungoje leistų užkirsti kelią „protų nutekėjimui“ į kitas pasaulio dalis. ES turėtų pagaliau įsteigti institutą, savo lygiu galintį konkuruoti su, pavyzdžiui, Bostono MIT.

(!) Šiuo požiūriu dėmesio reikėtų skirti ir stambių įmonių sąvokai.

Konkreiems sektoriams skirti pasiūlymai

1.16 Komisija siūlo tokias naujas iniciatyvas:

- su vaistų gamyba susijęs forumas;
- gyvosios gamtos mokslų ir biotechnologijos strategijos vidurio laikotarpio peržiūra;
- naujosios cheminių medžiagų pramonės ir gynybos pramonės aukšto lygio grupės;
- Europos kosmoso programa;
- IRT konkurencingumo darbo grupė;
- su mašinų gamyba susijęs politinis dialogas;
- įvairūs konkurencingumo tyrimai (IRT, maisto, mados ir dizaino pramonės srityse).

1.17 Sektorių tyrimai, kuriais remiasi Komisijos darbo planas, rodo, kad daugelis Europos pramonės šakų yra pakankamai tvirtai, kad išliktų konkurencingos pasaulio lygiu. Pramonės galimybes pasiekti pasaulinio lygio našumą lemia jos gebėjimas įsisavinti mokslo žinias ir diegti naujoves, susijusias su naujais produktais ir gamybos procesais.

1.18 Labai svarbu, kad tiek ES, tiek valstybės narės ir toliau tvirtai remtų šį pokyčių bei reformų procesą. RK nuomone, dabartinės ES pamatinės programos, derinant jas su (naujaisiais) struktūriniais fondais, yra veiksmingos paramos teikimo priemonės.

1.19 Tokiuose sektoriuose kaip mašinų ir mechaninių sistemų gamybos pramonė įmonių santalka ir jų dydis yra svarbiausi veiksniai nustatant strategines Europos darbo tvarkas. Šiuo požiūriu Europos nanoelektronikos iniciatyvos patariamoji taryba (ENIAC) ir Artemis strateginės darbotvarkės ypatingai svarbios Europos ir nacionalinėms investicijoms šioje srityje.

1.20 Nors būtina nuolat stebėti konkrečių sektorių konkurencingumo lygį, reikia pripažinti, kad ateityje Europos gerovė taps vis labiau priklausoma nuo keleto sektorių veiklos. Komisija privalo skirti šiam aspektui ypatingą dėmesį. Pramonės politika gali pagreitinti vystymąsi skatindama „tarpsektorinę sąveiką“, kuri, iš esmės leis laikas nuo laiko sukurti išpūdingas naujoves tiek produktų tiek rinkų srityse.. Tokia raida jau pastebima tam tikruose, ypač žemės ūkio maisto produktų, vaistų gamybos (gyvosios gamtos mokslų), biomedicinos technologijos, automobilių sistemų ir aukštos technologijos sektoriuose.

1.21 Todėl Komisijos darbo plane nurodytas keturių didelių kategorijų sąrašas nepakankamai išsamus. Pavyzdžiui, į gyvosios gamtos mokslų pramonę reikėtų įtraukti svarbią „molekulinės medicinos“ sritį. Atskirai turėtų būti paminėtos nanoelektronika ir integruotos sistemos. Šiuo metu aktyviai vystomai mados ir dizaino pramonei apibūdinti taip pat reikia rasti platesnę apibrėžtį, pavyzdžiui, „kūrybos pramonė“.

1.22 Todėl bus vis svarbiau skatinti glaudžiai susijusių pramonės grupių kūrimąsi ir remti naujai atsirandančius pramonės sektorius. Komisijai reikėtų savo darbo plane kategoriškiau ir aiškiau išdėstyti šį punktą.

1.23 Vadinamasis „grupių modelis“, kurio esmė — intensyvus ir struktūruotas valdžios institucijų, įmonių ir mokslo įstaigų bendradarbiavimas, yra pagrindinis visų naujoves diegiančių Europos regionų— Stokholmo, Bavarijos, Île-de-France, Ronos-Alpių ir pietryčių Nyderlandų — sėkmės veiksnys. Siekiant įgyvendinti naują, labiau integruotą Europos pramonės politiką, tikslinga visokeriopai remti tokių grupių kūrimui palankią taktiką.

2. Kitos Regionų komiteto rekomendacijos

Europa 2027-aisiais (ateities vizija)

2.1 Komisijos darbo planas remiasi Lisabonos strategija ir Geteborgo tikslais; šiuo požiūriu tai nuosekliai parengtas dokumentas. Kaip keletą kartų minėta pirmiau, šiame plane pateikta daug gerų ir naudingų planų. Tikriausiai, tik nedaugelis su tuo nesutinka. Tačiau pasigendama aiškios ateities vizijos, kaip Europos pramonė galėtų tapti konkurencingiausia likusiame pasaulyje.

2.2 RK rekomenduoja išdėstyti viziją, kuri būtų ir stimuliuojanti, ir entuziastingai nuteikianti. Kokia bus Europa 2027 metais? Kaip Europos pramonės sektoriai įveiks 2006 m. jiems iškeltas užduotis? Ar investicijos į „intelektualesius regionus“ tikrai užtikrins visų ES valstybių narių ekonominį ir socialinį atsinaujinimą? Kaip mums pavyks, kuriant tvirtą žinių visuomenę, su energija, aplinka ir sveikatos pramone susijusias problemas paversti naujomis galimybėmis ir rinkomis? Ir t. t., ir pan.

Pažangiausių Europos regionų vystymas ir sąveikos su regionais plėtojimas

2.3 RK rekomenduoja ryžtingiau skatinti perspektyviausių pokyčių vystymo skirtinguose regionuose strategiją, kartu remiant ekonominės veiklos santalką ir specializaciją, nes šie procesai Europoje artimiausiais metais vyks vis sparčiau. Reikia laikytis nuostatos, kad, skatindami pažangiausių regionų vystymą, labai paspartinsime ekonominį ir socialinį atsinaujinimą plačiu mastu visose ES valstybėse narėse.

2.4 Vykdam naująją ES pramonės politiką, siūloma priimti pažangių Europos ir kiekvienos valstybės narės regionų identifikavimo kriterijus, kuriais remiantis būtų galima į juos nukreipti Europos investicinių programų lėšas, kurios papildytų nacionalines ir regionines investicijas, bei teikiant paramą jų materialios ir intelektualinės produkcijos gamybai.

Nauja Europos pramonės politika, orientuota į pažangiausių pokyčius ir į naujus regioninius ekonominius kompleksus, vadovaudamasi „naujojo solidarumo“ principu, privalo skirti daugiau dėmesio ir atsiliekančių regionų vystymo skatinimui. RK siūlo Komisijai sukurti ekonominio svėro sistemą, pavyzdžiui, skirdama ES pamatinių programų ir struktūrinių fondų paramą su sąlyga, kad kartu bus sudaroma regionų ekonominės partnerystės sutartis.

Sektorių skatinimo keitimas grupių kūrimu (naujosios sritys)

2.5 Europos pramonės sektorių, kurie yra ekonomikos varomoji jėga, rėmimas užtikrinant jiems galimybę pirmauti pasaulio lygiu yra ir liks vienas svarbiausių Europos pramonės politikos tikslų. Tačiau ateityje Europos gerovė vis labiau priklausys nuo tarpsektorinės veiklos. Rekomenduojama Komisijos darbo plano „didžiosiose kategorijose“ labiau išryškinti jau vykstančius savaiminius pokyčius.

2.6 Todėl RK rekomenduoja, kad naujoje pramonės politikoje Europos Komisija atkreiptų daugiau dėmesio į strateginę tarpsektorinės veiklos svarbą, pripažįstant stiprų „tarpsektorinės sąveikos“ poveikį. Būtina prielaida yra struktūrinis valdžios institucijų, pramonės įmonių ir mokslinių tyrimų įstaigų bendradarbiavimas, vadinamasis „trigubas sraigtas“. Šis grupių modelis — viena iš naujosios Europos pramonės politikos savybių.

2.7 Tarpsektorinės sąveikos skatinimu siekiama diegti naujoves ir pramonėje kurti naujus gaminius — rinka derinius. Ši sąveika neapsiriboja vien pramonės sektoriais, nes sąveika su kitomis, socialinėmis sritimis taip pat užtikrina naują dinamiką. Todėl RK atkreipia dėmesį į sąveiką su menu ir kultūra (kūrybos pramonė), į kelių kultūrų sąveiką (nauja tarpkultūrinės verslininkystė) ar į sąveiką su profesiniu mokymu (naujos patirties perteikimas). ES galėtų ir privalo atlikti sąveikos skatintojo šiose srityse vaidmenį. RK ragina Komisiją programose ir naujuosiuose struktūriniuose fonduose skirti šiems klausimams ypatingą dėmesį.

Veiksmingesnės integracijos skatinimas

2.8 Pasiūlymai, susiję su tarpsektorinės politikos iniciatyvomis, yra geri išeities taškai siekiant aktyviai paskatinti integraciją ES politikoje. RK ragina ypač pabrėžti šias sritis:

- energija, aplinka ir sveikatos pramonė: kuriant ateities Europos tvarią žinių visuomenę, „socialines problemas“ paversti naujomis rinkos galimybėmis (žr. 2.1 punktą);
- įsteigti Europos socialinių naujovių darbo grupę, kuri veiktų ne atsietai nuo Europos pramonės politikos, o taptų centriniu jos elementu ir spęstų ne vien aukštos kvalifikacijos darbuotojų klausimus, bet siūlytų tam tikras perspektyvias galimybes ir mažiausiai kvalifikuotiems darbo rinkos dalyviams.
- integruotas požiūris į mokslinius tyrimus ir naujoves: planuose ir gairėse būtina geriau suderinti tarpusavyje pamatines programas ir struktūrinius fondus, ypatingą dėmesį skiriant lėšų kaupimui pažangiausiems moksliniams tyrimams vykdyti;
- viešųjų konkursų skelbimo politika: šio klausimo Komisija nesvarstė; vis dėlto, tai turėtų būti viena iš tarpsektorinės

politikos iniciatyvų, siekiant remti MVĮ, kurioms darosi vis sunkiau dalyvauti ES viešuosiuose konkursuose;

- kitų Europos politikos krypčių indėlis kuriant aukščiausio lygio tarptautinius (tarpvalstybinius) centrus.

Biurokratijos šalinimas ir MVĮ galimybių pasinaudoti ES programomis skatinimas

2.9 Komisijos darbo plane pagrįstai labai aukštai įvertintas mažųjų ir vidutinių įmonių gebėjimas kurti ir diegti naujoves. Tačiau tai, kaip praktiškai šios įmonės galės pasinaudoti ES programomis, labai priklausys nuo Europos teisės aktų supaprastinimo. Dabartiniai pasiūlymai dėl MVĮ mažina jų galimybes gauti paramą moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai, o tai prieštarauja siekiui stiprinti jų konkurencingumą pasaulio lygiu. Šiuo metu JAV viena MVĮ moksliniams tyrimams ir technologijų plėtrai skiria septynis kartus daugiau lėšų, nei Europos MVĮ.

2.10 Netrukus neliks nei vienos įmonės, sutinkančios ar galinčios patenkinti visus ES administracinius reikalavimus, kad gautų 15 proc. dotaciją. Todėl RK ragina nedelsiant šalinti biurokratiją kuo platesniu mastu, kad MVĮ galėtų lengviau naudotis Europos pamatinėmis programomis ir fondais. RK aktyviai pritaria visiems šiuo tikslu teikiama Komisijos pasiūlymams.

Todėl regionų valdžios institucijų, arčiausiai MVĮ esančių administravimo įstaigų, dalyvavimas palengvintų MVĮ prieigą prie Bendrijos pagalbos.

2.11 Būtina Lisabonos strategijos įgyvendinimo sąlyga yra reguliavimo panaikinimas ir Bendrijos reglamentų nustatytos administracinės naštos sumažinimas, kartu atliekant nuodugnų su šiais reglamentais susijusių išlaidų ir privalumų tyrimą. Labai svarbu atlikti Europos teisės aktų poveikio pramonės įmonėms įvertinimą. Siekiant užtikrinti kokybišką poveikio tyrimą, būtina patikėti jį nepriklausomiems tyrėjams, trečiosios šalies atstovams. RK ragina Komisiją kaip įmanoma greičiau pateikti pasiūlymus šiuo klausimu. Pradžiai būtų galima apsvarstyti Nyderlanduose taikomą mechanizmą, kuris numato nepriklausomo audito organo (Adviescollege Toetsing Administratieve Lasten, ACTAL) įsteigimą.

Išvada

RK norėtų, kad Komisija vidurio laikotarpio vertinime pateiktų savo požiūrį į šioje nuomonėje išsakytus pasiūlymus ir pastabas. Taip pat raginame Komisiją numatyti kasmetinės stebėsenos sistemą, kurios ataskaitai RK noriai pateiks savo pastabas.

2006 m. birželio 14 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Michel DELEBARRE